

Til Byrådet i Fredensborg Kommune

Kokkedal, 27. maj 2019

Klage over valgstyrrerformand Ergin Özer

Jeg indfandt mig den 26. maj 2019 på Kokkedal-afstemningssted for at afgive min stemme til Europaparlamentsvalget.

Mens jeg befandt mig på afstemningsstedet, blev jeg kontaktet af valgstyrrerformand Ergin Özer som enten bad mig tage min jakke af eller forlade afstemningsstedet.

Baggrunden herfor var ifølge Ergin Özer at der på min jakke flere steder stod både mit navn og mit partitilhørsforhold, og at dette ikke var tilladt, idet det var valgagitation.

Af Fredensborg Kommunes vejledning til valgstyrrere og tilforordnede vælgere står:

"Valgstyrrere og tilforordnede vælgere må ikke bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver tilknytning til et bestemt parti, en bestemt kandidat eller giver udtryk for stillingtagen til politiske spørgsmål."

Hvorledes en vælger går klædt er valgstyrrerformanden helt uvedkommende, og jeg skal derfor på denne baggrund klage over at en valgstyrrerformand på denne måde forsøger at tiltage sig en bemyndigelse som denne ikke har.

Desuden kan jeg henvise til Frederikssund Kommunes vejledning for Europaparlamentsvalget hvor der direkte står:

"Partiemblemer, valgmærker og lign. må gerne bæres af vælgere, som møder op for at stemme."

Jeg skal på denne baggrund bede Byrådet bekræfte at det var ubeføjet at en valgstyrrerformand forlanger at en vælger skal afklæde sig en beklædningsgenstand, endsige bede vedkommende forlade et valgsted, begrundet i at den pågældende vælgers beklædningsgenstande ikke behager valgstyrrerformanden.

Jeg skal ydermere opfordre Byrådet til at tilføje vejledningen for valgafviklingen i Fredensborg Kommune, samme formulering som Frederikssund Kommune har stående i deres vejledning, samt indskærpe overfor sine valgstyrrerformænd at hvorledes en vælger går klædt er valgstyrrerformanden fuldstændig uvedkommende.

Mvh.

Thomas Bak Nielsen
Blåbærhaven 18, 3.th.
2980 Kokkedal

Vejledning for valgstyrelser, tilforordnede
og administrative medarbejdere m.v.

Indholdsfortegnelse:

1. Generelle oplysninger	3
Valgsteder	4
Trafikregulering - sikkerhed	5
Arbejdsplan	5
Valgstyrere	6
Tilforordnede vælgere	6
Valgsekretærer og valgmedhjælpere	6
Administrative medarbejdere	6
Typer af arbejdsopgaver på valgstedet	7
Tavshedspligt	7
Valgagitation	7
Hvem kan stemme – valgret	8
Valgkort	9
Manglende valgkort	9
Valglokalet	9
Indsamlinger	9
Presse og fotografering	9
Kørsel til valgstederne	10
Holdopdeling / pauser	11
Mad og forfriskninger	11
Rygning	11
2. Valgmaterialet	12
Brevstemmer	12
Godkendte brevstemmer	12
Valglistor og valgkort	12
Stemmesedler	13
3. Arbejdsopgaver	14
Valgstyrerformandens arbejdsopgaver	14
Valgstyrernes opgaver	14
Valgsekretærens/valgmedhjælperens arbejdsopgaver	15
Valgsekretær/valgmedhjælperens opgaver på valgdagen inden kl. 8.00	15
Valgsekretær/ valgmedhjælperens opgaver mellem kl. 8.00 og kl. 20.00 ...	16
Valgsekretær/ valgmedhjælperens opgaver efter kl. 20.00	16
Valgsekretær/valgmedhjælperens opgaver dagen efter valget	17
Bilstemmemodtagerens arbejdsopgaver	17
Valglisteførerens arbejdsopgaver	18
Brevstemmer	18
Afslutning af valget	19
Stemmeseddeludlevererens arbejdsopgaver	19
Eftertælling af stemmesedlerne	19
Udlevering af stemmesedler	19
Afstemning af udleverede stemmesedler og modtagne valgkort	19
Ombytning af stemmesedler	19
Tilbagelevering af stemmesedler	20
Afstemning af stemmesedler/valgkort	20
Arbejdsopgaver ved tilsyn med stemmerum	20
Hjælp til afstemningen	21
Hjælpe midler til afstemningen	22
Arbejdsopgaver ved opsyn med stemmekasserne	22
4. Optælling	23
Organisering af optællingen	23
Stemmeoptællingen	23
Optælling på partier	23
Optælling af brevstemmer	23
Stemmeoptællingen foregår offentligt	24
5. Pakning af valgmaterialet	25

1. Generelle oplysninger

Valglovene og de i tilknytning hertil udarbejdede vejledninger angiver nøje reglerne for afholdelse af valg. Overholdelse af disse regler er afgørende for, at valg kan afvikles problemfrit og i øvrigt kan anses for gyldige. Opstår der situationer, hvor der er den mindste tvivl, skal der straks rettes henvendelse til valgstyrrerformanden, hvis anvisninger skal følges.

Valgstedets kontor med valgsekretær og valgmedhjælper på valgstedet er til enhver tid klar til at yde bistand.

Er man i tvivl om noget i løbet af dagen, tilkaldes valgstyrrerformanden eller valgsekretæren. Hellere en gang for meget, end en gang for lidt.

Valgstyrrerformanden drager omsorg for at valget, herunder dets åbning og afslutning, får en tilfredsstillende afvikling.

Inden første stemmesedel nedlægges i stemmekassen, åbner valgstyrrerformanden alle kasserne, også de transportable, således at de tilstedeværende vælgere kan se, at kasserne er tomme. Kasserne lukkes og aflåses straks i de tilstedeværendes påsyn, og nøglen opbevares af valgstyrrerformanden.

Overalt i landet begynder valget kl. 9.00 og fortsætter til kl. 20.00. Valget sluttes, når ingen vælger tilkendegiver at ville stemme, uanset at der gives opfordring hertil.

Ingen vælger må således nægtes at stemme – heller ikke efter kl. 20.00 – såfremt vælgeren har indfundet sig for at stemme, inden valget rent faktisk er sluttet. Dette gælder også, såfremt vælgeren har indfundet sig for at stemme efter kl. 20.00.

Valgkontoret på alle valgsteder har adgang til internettet og til kommunens intranet. Valgsekretærer og valgmedhjælpere har på intranettet adgang til valghåndbogen,

Valgsteder

Byrådet har udpeget følgende Valgsteder i Frederikssund Kommune:

Distriktnr.	Valgsted:	Ansvarlige på valgstedet:
1	Frederikssund Bymidte: Frederikssundhallen Kalvøvej 13 3600 Frederikssund	Valgstyrerformand: Morten Skovgaard (V) Valgsekretær: Karin Petersen Valgmedhjælper: Peder Nordstrand Hindborg
2	Frederikssund Nord: Græse Bakkebykolen Højvang 8-10 3600 Frederikssund	Valgstyrerformand: Niels Martin Viuff (A) Valgsekretær: Lisa Clausen Valgmedhjælper: Pia Winther
3	Frederikssund Syd: Ådalens skole Kornvænget 4 3600 Frederikssund	Valgstyrerformand: Ole Søbæk (C) Valgsekretær: Martin Krogh Andersen Valgmedhjælper: Jens Leerbeck
4	Skibby: Skibby Idrætshal Hovedgaden 94 4050 Skibby	Valgstyrerformand: Kristian Moberg (V) Valgsekretær: Martin Hald Valgmedhjælper: Lone Peglau
5	Jægerspris: Jægerspris Skole Møllevej 100 3630 Jægerspris	Valgstyrerformand: Kenneth Jensen (A) Valgsekretær: Lone Pamhede Valgmedhjælper: Dorthe Holde Olsen
6	Slangerup: Slangerup Idræts- og Kulturcenter SIK Idrætsvej 3 3550 Slangerup	Valgstyrerformand: Gert Løfgren (O) Valgsekretær: Claus Pedersen Valgmedhjælper: Jane Birgitte Nielsen

Særlige forhold

Der er nogle ting man ikke må, og nogle ting som man skal:

- Ingen, der medvirker ved afviklingen af valget, må bære emblemer mærker eller tøj, der udsender politiske signaler om bestemte partier eller lister.
- Det er forbudt at give oplysning om, hvorvidt en vælger har været til stede.
- Der må på ingen måde gives vælgerne råd og anvisning eller opfordring til, hvad de skal stemme på.
- Det er ikke tilladt at ryge i valglokalet (På Græse Bakkeby skolen, må der ikke ryges på skolens område).
- Alle, der medvirker ved afviklingen af valget, får udleveret et navneskilt, som SKAL bæres.
- Alle, der medvirker ved afviklingen af valget, er underlagt tavshedspligt om, hvad de (også evt. utilsigtet) måtte erfare i forbindelse med valget.

Trafikregulering - sikkerhed

Politiet er orienteret om valgstedernes beliggenhed, og vil muligvis komme forbi i løbet af dagen.

Arbejdsplan

Valgstyrerformanden vil i samarbejde med valgsekretær og valgmedhjælper instruere om de forskellige opgaver.

På hvert valgsted har valgsekretæren og valgmedhjælperen udarbejdet en arbejdsfordelingsplan. Af arbejdsplanen fremgår tydeligt, hvilke opgaver den enkelte skal udføre i løbet af dagen, retningslinjer for afløsning, spisepauser m.v.

Det er vigtigt, at alle på valgdagen gør sig bekendt med de arbejdsopgaver, man bliver tildelt.

Mødetidspunkt

Valgsekretærer og valgmedhjælpere møder på valgstedet kl. 7.00.

De administrative medarbejdere møder på valgstedet kl. 7.30.

Valgstyrerformand, valgstyrelere og tilforordnede vælgere møder alle på valgstedet senest klokken 8.00.

Det anbefales, at alle har brevstemt inden valgdagen, da det kun undtagelsesvist er muligt at forlade valgstedet i løbet af dagen.

Valgstyrelere

Til hvert af kommunens seks valgsteder er der udpeget fem valgstyrelere. Heraf er der udpeget en formand for valgstyrelerne, som sammen med de fire øvrige valgstyrelere har det overordnede ansvar for hele valgets forløb og dermed det overordnede opsyn med hvad der foregår i valglokalet.

Det er borgerligt ombud at være udpeget som valgstyrelere. Der er derfor som udgangspunkt pligt til at møde. Valgstyrelerne kan kun undtagelsesvist og kun efter aftale med valgstyrelereformanden forlade valgstedet midlertidigt.

Tilforordnede vælgere

Det er borgerligt ombud at være udpeget som tilforordnet vælger. Der er derfor som udgangspunkt pligt til at møde. De tilforordnede vælgere kan kun undtagelsesvist og kun efter aftale med valgstyrelereformanden forlade valgstedet midlertidigt.

Valgsekretærer og valgmedhjælpere

På hvert valgsted er der udpeget en valgsekretær og en valgmedhjælper.

Valgsekretæren og valgmedhjælperen er kommunale embedsmænd, som har til opgave at hjælpe valgstyrelereformanden, valgstyrelerne og de tilforordnede vælgere med valgets gennemførelse og optælling.

Administrative medarbejdere

På hvert valgsted er der udpeget et antal administrative medarbejdere der har til opgave at bistå med valgets gennemførelse og optælling.

Typer af arbejdsopgaver på valgstedet

På valgstedet fordeles følgende opgaver mellem valgstyrelser, tilfornordnede vælgere og administrative medarbejdere:

- Valglistefører
- Stemmeseddeludleverer
- Tilsyn med stemmerum (gardin)
- Opsyn med stemmekasser
- Bilstemmemodtager

Tavshedspligt

Ingen, som medvirker ved valgets afvikling, må give råd, anvisning eller opfordring i forhold til hvilken kandidat eller liste, vælgeren skal stemme på.

Det må aldrig oplyses over for andre, om en vælger har været til stede for at afgive stemme. Der må heller aldrig videregives oplysninger om forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Overtrædelse af disse bestemmelser kan straffes med bøde eller fængsel.

Valgagitation

Vælgerne må ikke udsættes for påvirkning gennem valgagitation, hverken i valglokalerne eller i de umiddelbare adgangsveje hertil, f.eks. på lygtepæle, gange, trapper, skolegårde og lignende.

Ingen, som medvirker ved valgets afvikling, må bære emblemer eller andre kendetegn, der angiver en bestemt måde at afgive sin stemme på.

Partiemblemer, valgmærker og lign. må gerne bæres af vælgere, som møder op for at stemme.

Tvivlstilfælde afgøres af valgstyrelserformanden.

Valglisten

Personer i Frederikssund Kommune, som har valget, optages automatisk på valglisten. Valglisten er en liste over stemmeberettigede vælgere, og består af en hovedliste og en tilflytterliste. Hvis der er tvivlsspørgsmål om, hvorvidt en person har valget, skal Borgerservice kontaktes.

Hvem kan stemme – valget

Valget til Europa-Parlamentsvalg i Danmark har enhver, der enten:

- har valget til Folketinget,
- har dansk indfødsret (statsborgerskab), har opnået alderen for valget til Folketinget (18 år) og har fast bopæl i en af de øvrige medlemsstater i EU,
- er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i EU, har opnået alderen for valget til Folketinget (18 år) og har fast bopæl i Danmark, eller
- har dansk indfødsret (statsborgerskab), har opnået alderen for valget til Folketinget (18 år) og har fast bopæl i Danmark.

I Danmark er der ikke stemmepligt - modsat enkelte andre EU-lande. Det er således frivilligt, om man vil stemme til Europa-Parlamentsvalget i Danmark.

Personer, der har fast bopæl på Færøerne eller i Grønland, har som udgangspunkt ikke valget til Europa-Parlamentet. Det skyldes, at Færøerne og Grønland ikke er med i EU. Personer, der har dansk indfødsret, og som midlertidigt har taget ophold på Færøerne eller i Grønland, kan dog under visse betingelser bevare valget til Europa-Parlamentsvalg i Danmark.

Følgende personer har **ikke** valget til Europa-Parlamentsvalg:

- udlændinge, der er udvist ved endelig dom (efter udlændingelovens §§ 22-24 eller 25 c), og
- udlændinge, der er udvist ved endelig afgørelse (efter udlændingelovens §§ 25-25 b).

Ingen kan stemme uden at være opført på valglisten. Vælgere optages på valglisten, hvor de var registreret 16 dage før valgdagen.

Det kan oplyses, at valglisten ER tilpasset disse regler. Dvs. den valgliste, der er på valget indeholder samtlige vælgere, som er berettiget til at stemme ved valget.

Møder en vælger op, som mener sig berettiget til at stemme og kan det ikke afklares umiddelbart, skal Borgerservice kontaktes.

Valgkort

Vælgere, der er optaget på valglisten, får senest 5 dage før valget tilsendt et valgkort.

Hvis man har valget, men ikke har modtaget et valgkort, skal Borgerservice kontaktes.

Manglende valgkort

Vælgere, der har modtaget valgkort men ikke medbringer dette, skal henvises til valgkontoret på valgstedet, hvorefter valgsekretæren eller valgmedhjælperen efter forevisning af legitimation f. eks. sygesikringsbevis, kørekort eller lignende udfærdiger et nyt valgkort. Hvis vælgeren ikke har gyldig legitimation med, skal Borgerservice kontaktes.

Valglokalet

Der skal være ro i valglokalet.

Vælgere skal have uforstyrret adgang til og fra valglokalerne. Der må ikke i valglokalerne foretages indsamlinger af nogen art, vælgerundersøgelser og lignende.

Indsamlinger

Der må kun foretages indsamlinger, hvis kommunen har givet tilladelse. I så fald skal dette foregå udenfor valglokalet.

Der er **ikke** modtaget ansøgning om tilladelse til indsamling til Europa-Parlamentsvalget.

Skulle der alligevel komme en forening eller organisation på selve valgdagen og spørge om tilladelse til indsamling på det enkelte valgsted, skal valgstyrelsesformanden eller valgsekretæren kontakte Valgsekretariatet.

Valgsekretariatet undersøger, om organisationen har fået tilladelse af Indsamlingsnævnet. Hvis det er tilfældet kan valgstyrelsesformanden eller valgsekretæren meddele tilladelse til indsamling indenfor de "almindelige" regler om, at indsamlingen ikke må være til gene for vælgerne.

Briller:

Der har ved tidligere valg været indsamling af briller – skulle nogen dukke op med briller, skal de blot lægges i en flyttekasse og efterfølgende kontaktes Lions af administrationen.

Presse og fotografering

Det er valgstyrene på vedkommende afstemningssted, der som ansvarlige for afstemningen på valgdagen afgør, om og på hvilken måde pressen, herunder tv-reportagehold, skal have adgang til et stemmelokale.

Valgstyrene skal sikre, at pressen ikke får adgang til lokalerne på en måde, der strider mod stemmehemmeligheden. Pressen må derfor under ingen omstændigheder overvære en vælgers stemmeafgivning i stemmerummet. Pressen må heller ikke se, hvad en vælger har stemt, inden vælgeren lægger stemmesedlen i stemmekassen, da vælgeren skal folde stemmesedlen sammen på en sådan måde, at ingen kan se, hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren har stemt på. Vælgeren kan ikke bestemme, at andre skal se den udfyldte stemmeseddel, før den bliver lagt i stemmekassen.

Valgstyrene skal også sikre, at pressen ikke får adgang til stemmelokalerne på en måde, der strider mod forbuddet i lovens § 50 mod valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil.

Hvis pressen får adgang til stemmelokalerne, skal valgstyrene sikre, at pressen først henvender sig til vælgerne, efter at disse har stemt, at vælgerne kun afbildes/medvirker i reportagen efter eget ønske, og at reportagen fra stemmelokalerne ikke får karakter af valgagitation over for de vælgere, der er til stede i lokalet.

Valgstyrene skal endvidere sikre, at pressens eventuelle tilstedeværelse kan ske uden gene eller ulempe for vælgerne under hensyn til valghandlingens uforstyrrede afvikling i ro og orden.

Økonomi- og Indenrigsministeriet henstiller, at valgstyrene er særligt opmærksomme på, at mediernes interviews med bl.a. partiledere ikke må foregå på en sådan måde, at de er til gene for andre vælgere, f.eks. ved at disse bliver filmet mod deres vilje, eller at adgangsvejene blokeres.

Valgstyrene bedes ligeledes være særligt opmærksomme på, at det vil kunne have karakter af valgagitation, såfremt politikere interviewes i valglokalerne. Valgstyrenes afgørelse af, om og i bekræftende fald på hvilke betingelser det kan tillades, at pressen er til stede under afstemningen, skal træffes i overensstemmelse med almindelige grundsætninger om saglighed og lighed i forvaltningen med henblik på at sikre, at afstemningen kan foregå uforstyrret.

Kørsel til valgstederne

Frederikssund Kommune har i tiden op til valget annonceret både i lokalaviserne og på kommunens hjemmeside om muligheden for at bestille kørsel til valget. Følgende annoncetext har været bragt:

"Kørsel til valgstedet

Hvis du ikke har mulighed for at møde frem på valgstedet ved egen hjælp tilbyder Frederikssund Kommune mulighed for kørsel til valgstedet. Kørslen finder sted på valgdagen i tidsrummet kl. 9 – 11 samt kl. 13 – 15. Du kan ikke bestille kørsel til et specifikt tidspunkt – kun formiddag eller eftermiddag. Kørslen skal bestilles senest kl. 12 den 22. maj 2019 hos Dan-taxi på tlf.: 48 48 48 48. Du skal oplyse, at der er tale om valgkørsel."

Holdopdeling / pauser

Alle, som medvirker ved valgets afvikling, skal dagen igennem være på de pladser, der er fastlagt, og må kun forlade denne, når der er afløsning eller holdskifte.

Den enkelte valgsekretær udarbejder sammen med valgmedhjælperen en bemandingsplan for det enkelte valgsted. Bemandingsplanen udleveres på valgdagen.

Mad og forfriskninger

Der bydes på forplejning dagen igennem:

Morgenmad, formiddagskaffe/the, frokost (buffet), eftermiddagskaffe med kage, smørrebrød til aften.

Dagen igennem bydes på kaffe, the, sodavand og frisk frugt.

Der må ikke serveres andet på kommunens regning.

Rygning

De almindelige rygeforbud i offentlige lokaler skal følges. Hvis valget foregår på en skole, skal rygning foregå udenfor skolens matrikel.

2. Valgmaterialet

Brevstemmer

En brevstemme består af en yderkuvert, et følgebrev og en tilhørende inderkuvert med selve brevstemmesedlen.

Hvis vælgeren har brevstemt, og brevstemmen er taget i betragtning, kan vælgeren ikke stemme ved personligt fremmøde.

Når valgkortet scannes i den elektroniske valgliste, vil der i vinduet vises:

STEMMESEDDEL MÅ IKKE UDLEVERES.

I papirudgaven af valglisten er der ud for disse vælgere markeret med et **RØDT B.**

Brevstemmer, der er modtaget i Frederikssund Kommune, bliver åbnet og kontrolleret af valgstyrene dagen før valgdagen. De fordeles til hvert enkelt valgsted, hvor de skal opbevares på valgkontoret indtil valget slutter (kl. 20.00), se afsnittet nedenfor om godkendte brevstemmer.

Godkendte brevstemmer

De godkendte brevstemmer, som består af yderkuvert, følgebrev og tilhørende inderkuvert, indeholdende stemmeseddel må ikke adskilles. Brevstemmerne opbevares af valgsekretæren på valgkontoret.

Når valghandlingen er afsluttet kl. 20.00, udtages inderkuverterne og nedlægges uåbnede i stemmekasserne (eventuelt i en bilstemmekasse, så de hurtigere kan sorteres fra).

Valglisten og valgkort

Opstår der tvivlsspørgsmål om, hvorvidt en vælger burde være optaget på valglisten, kontaktes valgstyrrerformanden eller valgsekretæren. Valgstyrrerformanden eller valgsekretæren kontaktes ligeledes, hvis en vælger, der allerede har brevstemt møder op og ønsker at stemme.

På alle valgsteder er der elektroniske valglisten. Derfor kan vælgerne på alle valgsteder frit vælge hvilket valgbord de ønsker at gå til.

Hvis en vælger ikke medbringer et valgkort, henvises vælgeren som tidligere nævnt til valgkontoret, som så udfærdiger et nyt.

Personer, som opfyldte valgretsbetingelserne ved valglistenes udarbejdelse, men som ved en fejl ikke er blevet optaget, kan til enhver tid optages på listen, altså også på selve valgdagen.

Bliver et sådant spørgsmål aktuelt, er det valgsekretæren, der i samråd med Borgerservice løser sagen. Personer, der herefter skal optages på valglisten på valgdagen, indskrives i den elektroniske valgliste. (Det skal her præciseres, at det **udelukkende** er valgsekretæren der i samråd med Borgerservice kan indskrive vælgere i valglisten).

Stemmesedler

Trykkeren leverer stemmesedlerne foldet og pakket til de enkelte valgsteder. Stemmesedlerne er ikke optalt før valget.

Alle stemmeseddelbundter **skal** tælles, før de tages i brug.

Stemmesedlerne bundtes for hver 25 med en **tynd elastik**, og for hver 100 med en **bred elastik**.

Hvis der i nogle af bundterne er flere eller færre end 100 stemmesedler, anvendes disse til sidst.

Alle der deltager på valgdagen medvirker ved optælling af stemmesedler. Optællingen foregår ved valgkontoret.

3. Arbejdsopgaver

Valgstyrerformandens arbejdsopgaver

- Deltager i gennemgang og kontrol af modtagne brevstemmer før valget.
- Har det overordnede ansvar for valgafviklingen sammen med de øvrige valgstyrere og i samarbejde med valgsekretæren.
- Sørger for ro og orden i valglokalet.
- Tjekker, at der ikke hænger valgplakater eller lignende i stemmelokalerne eller de umiddelbare adgangsveje hertil.
- Byder velkommen.
- Anmoder en eller flere vælgere om at tjekke, at stemmekasserne er tomme inden de låses. Nøglerne til stemmekasser opbevares af valgstyrerformanden.
- Åbningstale kl. 09.00 og valget kan begynde.
- Afløser de tilforordnede ved pauser.
- Lukketale når valget slutter kl. 20.00 og ikke flere vælgere ønsker at afgive stemme.
- Er ansvarlig for optællingen sammen med valgsekretæren på valgaftenen.
- Underskriver afstemningsbogen sammen med valgstyrerne.
- Meddeler resultatet af stemmeoptællingen til de tilstedeværende.

Valgstyrernes opgaver

- Har det overordnede ansvar for valgafviklingen sammen med valgstyrerformanden.
- Deltager i afviklingen af valget dagen igennem. (Opgaver på valgstedet beskrives senere i vejledningen).
- Holder øje med, at der ikke foregår valgagitation i valglokalet eller i umiddelbar tilknytning hertil.
- Deltager i optællingen på valgaftenen.
- Underskriver afstemningsbogen.

Tilforordnede vælgere

- Deltager i afviklingen af valget dagen igennem. (Opgaver på valgstedet beskrives senere i vejledningen).
- Holder øje med, at der ikke foregår valgagitation i valglokalet eller i umiddelbar tilknytning hertil.
- Deltager i optællingen på valgaftenen.

Valgsekretærens/valgmedhjælperens arbejdsopgaver

Valgsekretær/valgmedhjælperens opgaver på valgdagen inden kl. 9.00

- Møder op på valgstedet på valgdagen senest kl. 07.00 for modtagelse af valgmateriale, samt kontrollere at valglokalets indretning er i overensstemmelse med de vedtagne retningslinjer.
- Klargøre computerne til de elektroniske valglister.
- Fordeler opgaverne mellem valgstyrere og tilforordnede vælgere.
- Sørger for, at valgstyrere og tilforordnede vælgere bliver gjort bekendt med deres opgaver.
- Sørger for, at alle arbejdsopgaver bliver besat.
- Registrerer eventuelle brevstemmer der er modtaget samme dag. Registreres efter anvisningerne i KMD's kursusmateriale.
- Kontrollerer, at teknisk servicemedarbejder (pedel ell. lign.) sørger for flagning.
- Sørger for skiltning i henhold til de vedtagne retningslinjer.
- Fordeler stemmesedler og valgkortkasser mv. til valgbordene.
- Kontrollerer, at stemmebaksernes gardiner virker og at boksene er forsynet med
 - Skriveredskab.
 - Skilte med information om stemmevejledning og evt. ombytning af stemmeseddel.
- Sørger for opsætning af opslag med oplysning om anmeldte kandidatlistor med angivelse af bogstav- og listebetegnelser samt kandidaternes navne. Opslagene skal placeres synligt for vælgerne – dog ikke i stemmebakserne.
- Åbner stemmekasserne, således at disse er klar til at blive kontrolleret af valgstyrerformanden inden valghandlingens begyndelse kl. 9.00.
- Sørger for at valgstyrerformanden har sit orienteringsmateriale, blandt andet åbnings- og lukketale.
- Påser, at godkendt indsamling sker således, at dette ikke generer selve valget, jævnfør afsnit 7.7 i vejledning om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg.
- Sørger for, at der udleveres navneskilte til alle.

-
- Holder øje med, at der ikke foregår valgagitation i valglokalet eller i umiddelbar tilknytning hertil.
 - Informerer om, hvorledes optællingen skal forløbe.
 - Meddeler valgsekretariatet om eventuelle afbud / fravær på valgdagen af hensyn til udbetaling af valgdiæter og aflønning.

Valgsekretær/ valgmedhjælperes opgaver mellem kl. 9.00 og kl. 20.00

- Valgsekretær/valgmedhjælper er valgstyrrerformanden behjælpelig i enhver henseende og sørger for, at valgbordene altid er forsynet med stemmesedler og andet nødvendigt materiale.
- Sørger for, at vælgere uden valgkort bliver forsynet med dette mod legitimation, evt. ved henvendelse til Borgerservice om valglisteoplysninger.
- Opgør stemmeprocenten hver time og mailer denne til det centrale valgsekretariat.
- Opbevarer ombyttede samt tilbageleverede stemmesedler i de udleverede omslag.
- En vælger kan ikke fortryde sin brevstemmeafgivning, såfremt brevstemmen er godkendt.
- Sikrer, at aftaler omkring opstilling af borde, stole m.m. til optællingen er som foreskrevet. Hvis dette ikke er tilfældet, kontaktes teknisk servicemedarbejder.
- Kontrollerer, at optællingslister m.m. er til stede, således at optællingen er velforberedt.
- I løbet af dagen sættes skilte med partibogstaver op på optællingsbordene.

Valgsekretær/ valgmedhjælperes opgaver efter kl. 20.00

- Informerer om, hvorledes optællingen skal forløbe.
- Sikrer, at en eventuel kandidat eller pårørende til en kandidat til valget ikke deltager i optællingen af den kandidatliste, vedkommende er opstillet for.
- Sørger for, at de ugyldige stemmesedler/brevstemmer opgøres og indføres i afstemningsbogen.
- De ugyldige stemmer opgøres i stemmesedler for sig og brevstemmer for sig.
- Sørger for, at afstemningsbogens udfyldelse sker korrekt.

Valgsekretæren har fået udleveret et eksempel på udfyldelse af afstemningsbog.

- Afstemningsbogen består af en original bog samt en kopi og føres af valgsekretæren. Kopien skal have tilført de samme oplysninger, som der står i originalen.

Når valgstyrrerne har godkendt opgørelsen af afstemningen og resultatet er tilført afstemningsbogen samt kopien af denne, underskriver samtlige valgstyrrere den originale afstemningsbog. Kopien af afstemningsbogen skal ikke underskrives.

-
- Resultatet af optællingerne malles til det centrale valgsekretariat.
 - Sørger for, at alt valgmaterialiet pakkes efter forskrifterne i afsnittet om pakning af valgmaterialiet.
 - Når optællingen er afsluttet skal afstemningsbogen – både originalen og kopien – pakkes og afleveres sammen med resten af valgmaterialiet.

USB-nøgle fra den digitale valgliste pakkes særskilt og afleveres sammen med det øvrige valgmateriale.

Under pakning af valgmaterialiet kontaktes Beredskabet for aftale om afhentning.

Valgsekretæren ringer til Beredskabet, jf. vejledning for valgsekretær og medhjælper når man går i gang med pakning (ca. ½ time før Beredskabet skal komme ud og afhente materiale).

- Beredskabet bringer materialet til opbevaring, hvor det afleveres til vagtpersonalet. Det kontrolleres at alt valgmateriale er afleveret til (Sif Osterkrüger Stang og Annemarie Jakobsen) og dermed er klar til fintælling dagen efter.
- Nøgler og hængelåse til stemmekasserne pakkes ned i kontorkassen.

Valgsekretær/valgmedhjælperes opgaver dagen efter valget

Fintællingen af Europa-Parlamentsvalget foregår dagen efter i Frederikssundhallen.

- Deltager i fintællingen dagen efter valget
- Deltager i evalueringsmøde.

Bilstemmemodtagerens arbejdsopgaver

- Vælgere, der på grund af manglende førerlicens, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i valglokalet, vil kunne afgive stemme umiddelbart uden for lokalet. Vælgeren skal altid betjenes af 2 valgstyrelse / tilfornordnede vælgere/administrative medarbejdere.
- Bilstemmemodtagerne modtager vælgerens valgkort og går til valgbordet, og går altid forrest i køen. Ved valgbordet scannes vælgerens valgkort og der udleveres stemmeseddel. Stemmesedlen bringes ud til vælgeren.
- Personlig bistand kan som hidtil ydes ved stemmeafgivning uden for stemmelokalet. Hvis der ydes personlig bistand til stemmeafgivningen uden for stemmelokalet skal det sikres, at dette sker uden for hørevidde af andre end de pågældende medvirkende valgstyrelse, tilfornordnede vælgere og/eller den hjælper, som vælgeren selv har udpeget.
- Hvis en vælger, der afgiver stemme uden for valglokalet, skal have personlig bistand til at afkrydse stemmesedlen, gælder tilsvarende regler, som for personlig hjælp ydet i valglokalet.
- Vælgere der foretager stemmeafgivning umiddelbart udenfor valglokalet skal have mulighed for at få hjælp til stemmeafgivningen ved brug af hjælpemidler, i det omfang et hjælpemiddel efter sin art kan anvendes uden for valglokalet – f.eks. lup og filtpen.

- Det er **meget vigtigt**, at stemmeafgivningen sker på en betryggende måde, så de pågældende vælgere ikke bliver udsat for nogen påvirkning med hensyn til, hvordan de skal stemme, og så ingen får mulighed for at finde ud af, hvad vælgeren har stemt. Der skal derfor altid udvises den største diskretion ved denne form for afstemning. Vælgeren skal kunne foretage sin afkrydsning uset af de to tilforordnede, medmindre vælgeren selv beder om assistance.
- Efter afstemningen nedlægges de afkrydsede og sammenfoldede stemmesedler i en særlig transportabel stemmekasse, der medbringes af de personer der yder bistand ved stemmeafgivningen. Denne tømmes først efter valgets afslutning kl. 20.00.

Valglisteførerens arbejdsopgaver

- På alle valgsteder er der elektroniske valglistes. Vælgeren kan derfor frit vælge valgbord på det enkelte valgsted.
- Når vælgeren afleverer sit valgkort scanner valglisteføren dette – og tjekker at ikonet for vælgerens køn (mand/kvinde) på skærmen svarer til den fremmødtes.
- Også ved dette valg **SKAL ALLE** vælgere spørges om fødselsdato. Hvis vælgeren ikke ønsker at sige det højt, kan der evt. ligge en blok og en kuglepen på valgbordet, hvor vælgeren kan skrive fødselsdatoen.
- Man kan godt afgive stemme, selvom man ikke medbringer et valgkort. I så fald henvises vælgeren til valgkontoret, der udfærdiger et nyt valgkort.
 - vælgere uden fast bopæl,
 - vælgere med ukendt adresse,
 - statsudsendte vælgere samt
 - udlandsdanskere, der har begæret sig optaget på valglisten.

er optaget på den elektroniske valgliste på valgdistrikt 1, Frederikssundhallen.

Brevstemmer

De afgivne brevstemmer vil være markeret i valglisten, og det vil fremgå af den elektroniske valgliste, at vælgeren har brevstemt, og at stemmeseddel **IKKE** må udleveres.

Den elektroniske valgliste er ajourført f.s.v. angår f.eks. dødsfald, udrejse eller fraflytning til anden kommune.

Såfremt den samme vælger rettidigt har afgivet mere end én brevstemme, er det alene den sidst afgivne, der kommer i betragtning. Tidspunktet for stemmeafgivningen fremgår af den elektroniske valgliste.

Eventuelt tidligere afgivet brevstemme forsynes med en påtegning herom og kommer ikke videre i betragtning, men lægges i en bunke for sig.

Vælgere, der har afgivet brevstemme, kan **ikke** afgive stemme til det pågældende valg ved personligt fremmøde.

Afslutning af valget

Computerne på valgbordene **må ikke slukkes**.

Valgsekretæren forestår opgørelse og afslutning af valget ved valgbordene.

IKT afhenter computerne om aftenen.

Stemmeseddeludlevererens arbejdsopgaver

Eftertælling af stemmesedlerne

Stemmeseddelbundterne eftertælles inden udlevering ved valgbordene. Det præciseres, at der skal være præcis 25 stemmesedler i hvert bundt, som samles med en tynd elastik og fire bundter samles med en bred elastik.

Udlevering af stemmesedler

- Når valglisterføreren har registreret vælgeren på den elektroniske valgliste videregives valgkortet til stemmeseddeludlevereren, som sætter valgkortene i fortløbende orden i valgkortkassen og derefter udleveres en stemmeseddel til vælgeren.
- Ved udleveringen af stemmeseddel skal der udvises den største agtpågivenhed, så der ikke ved en fejl udleveres mere end én stemmeseddel.

Afstemning af udleverede stemmesedler og modtagne valgkort

Valgkortene skal opbevares af stemmeseddeludlevereren og skal hele tiden stemme med antallet af de udleverede stemmesedler.

Valgkortene samles i bundter á 25 (elastikker skal benyttes). Man vil herved til stadighed på en nem måde have mulighed for at kontrollere, om antallet af udleverede stemmesedler passer med antallet af modtagne valgkort.

Ombytning af stemmesedler

En vælger, der får udfyldt sin stemmeseddel forkert, kan få stemmesedlen ombyttet inden nedlæggelsen i stemmekassen. Ombytning sker **altid** via valgsekretæren eller valgmedhjælperen.

Ombytning kan ikke ske, når stemmesedlen er lagt i stemmekassen.

Ombyttede stemmesedler opbevares i et særskilt omslag på valgkontoret.

Tilbagelevering af stemmesedler

Hvis en vælger alligevel ikke ønsker at benytte stemmesedlen, afleverer stemmeseddeludlevereren straks stemmesedlen til valgsekretæren eller valgmedhjælperen sammen med vedkommendes valgkort. Valgsekretæren/valgmedhjælperen registrerer stemmesedlen som tilbageleveret i den digitale valgliste. Straks efter registreringen i den digitale valgliste tilbageleveres valgkortet til det respektive valgbord, hvor det sættes på plads i valgkortkassen.

En tilbageleveret ubrugt stemmeseddel må **ALDRIG** lægges tilbage i bunken med nye stemmesedler, da den indgår i opgørelsen af valget.

Tilbageleverede stemmesedler opbevares i et særskilt omslag på valgkontoret.

Afstemning af stemmesedler/valgkort

Dagen igennem tjekker valglistefører og stemmeseddeludleverer at antallet af valgkort passer med antallet af udleverede stemmesedler.

Afstemningen foretages jævnlige, i praksis for hver 25. vælger.

Arbejdsopgaver ved tilsyn med stemmerum

I hvert stemmerum skal der være ophængt blyant eller kuglepen og opsat følgende opslag:

- Vejledning om fremgangsmåde ved stemmeafgivning.
- Opslag om adgangen til ombytning af stemmesedler.

Alle opslag i stemmerummene bør i det omfang, det er muligt, anbringes direkte over den opsatte skriveplade.

Gardinet må ikke i noget tilfælde trækkes fra, mens en vælger opholder sig i stemmerummet.

Stemmerummene tjekkes løbende dagen igennem for så vidt angår de opsatte opslag – at de er intakte og at der ikke er skrevet på disse.

Det må med korte mellemrum kontrolleres, at blyanterne er spidse, og at evt. glemte ting straks tages i forvaring af valgsekretæren, således at det undgås, at f.eks. valgtryksager eller lignende bliver liggende i stemmerummet.

I et stemmerum må der kun opholde sig én vælger ad gangen

Undtaget herfra er bestemmelserne om blinde og svagsynede vælgers stemmeafgivning.

Af hensyn til stemmehemmeligheden er det kun tilladt at tage børn med i stemmerummet, hvis de er under skolealderen.

Hjælp til afstemningen

Vælgere, der på grund af manglende førighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt afgive stemme på den foreskrevne måde, kan forlange den nødvendige hjælp til stemmeafgivningen.

Ved en lovændring med virkning fra 1. juli 2017 er reglerne om hjælp til stemmeafgivningen på valgdagen blevet ændret. Hjælp til stemmeafgivningen kan efter lovændringen ydes ved personlig bistand og ved brug af hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen.

Retten til at forlange hjælp til stemmeafgivningen gælder alle vælgere, herunder personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, der har behov for hjælp til stemmeafgivningen. Også vælgere med behov for at få forklaret stemmesedlens indhold og få vejledning til fremgangsmåden ved stemmeafgivningen har ret til at få personlig bistand hertil.

Vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivningen har mulighed for på samme tid at få hjælp til stemmeafgivningen ved personlig bistand og ved brug af de hjælpemidler, der er stillet til rådighed ved stemmeafgivningen. Den personlige bistand vil f.eks. kunne bestå i vejledning om, hvordan et bestemt hjælpemiddel fungerer.

Det er vælgeren selv og ingen andre, der over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger skal forlange at få personlig bistand eller hjælp ved brug af hjælpemidler til sin stemmeafgivning. Ingen vælger er tvunget til at modtage personlig bistand eller hjælp ved brug af hjælpemidler ved stemmeafgivningen.

En valgstyrelse eller tilforordnet vælger kan således ikke betinge en vælgers adgang til at afgive stemme af, at vælgeren accepterer at lade sig bistå ved stemmeafgivningen eller benytter de hjælpemidler, der er stillet til rådighed, fordi valgstyrelsen eller den tilforordnede vælger skønner, at vedkommende vil have behov for hjælp.

Personlig bistand af to myndigheds personer

Personlig bistand ved stemmeafgivningen kan som hidtil ydes af to valgstyrelser eller tilforordnede vælgere.

Personlig bistand af én myndigheds person og én personlig hjælper

Vælgeren kan også forlange, at den personlige bistand – i stedet for den ene af de to valgstyrelser eller tilforordnede vælgere – ydes af en person, som vælgeren selv har udpeget. Den personlige hjælp ydes i dette tilfælde af en valgstyrelse eller tilforordnet vælger og en person, som vælgeren selv har udpeget.

Vælgerens ønske om at få personlig bistand til sin stemmeafgivning af en person, som vælgeren selv har udpeget, skal i alle tilfælde være utvetydig og må ikke kunne misforstås. Det er ikke tilstrækkeligt, at vælgeren ledsages af en anden person hen til en valgstyrelse eller tilforordnet vælger. Vælgeren skal også i denne situation sige til valgstyrelsen eller den tilforordnede vælger, at vælgeren ønsker at få hjælp til sin stemmeafgivning af en person, som vælgeren selv har udpeget.

Personlig bistand alene af én personlig hjælper

Som følge af lovændringen pr. 1. juli 2017 kan vælgeren fremover i visse tilfælde forlange, at personlig bistand ydes alene af en person, som vælgeren selv har udpeget, dvs. uden at der tillige skal medvirke en valgstyrelse eller tilforordnet vælger.

To betingelser skal være opfyldt, for at den personlige bistand kan ydes alene af en person som vælgeren selv har udpeget. Vælgeren skal således:

1. Udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegive et ønske herom. Og må ikke kunne misforstås.
2. Ønsket skal være begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

Det er vælgeren selv, der over for en valgstyrelse eller tilforordnet vælger skal udtrykke, at vælgeren alene ønsker hjælp af en personligt udpeget hjælper. Valgstyrelserne og de tilforordnede vælgere har desuden ikke pligt til at spørge om vælgeren alene ønsker hjælp til stemmeafgivning af én personligt udpeget hjælper.

Tilkendegivelsen fra vælgeren vil ikke kunne formidles gennem en anden person, f.eks. et familiemedlem eller en tolk.

Det vil være valgstyrelsen eller den tilforordnede vælger, der vurderer, om vælgeren udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom.

I afsnit 7.3 i vejledning om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg er reglerne om hjælp til stemmeafgivning på valgdagen nøje beskrevet.

Hjælpemidler til afstemningen

I handicapstemmeboksene på alle valgsteder er der opsat sort filtpen. Rød blyant, lup og LEDlampe.

I Frederikssundhallen er der opsat hæve/sænkebord + CCTV forstørrelses apparat i handicapboksen.

Arbejdsopgaver ved opsyn med stemmekasserne

Før valghandlingens begyndelse skal alle stemmekasser åbnes, således at de tilstedeværende kan sikre sig, at alle kasserne er tomme.

Samtlige stemmekasser skal dagen igennem være opstillet i valglokalet, aflåsedt og synlige for alle. Nøglerne opbevares af valgstyrelsesformanden.

Der skal hele tiden være placeret personer for at sikre opsyn med stemmekasserne. Det skal sikres, at hver vælger selv lægger stemmesedlen i stemmekassen. Det er forbudt at gøre sig bekendt med, hvorledes en vælger har stemt.

Stemmesedler må ikke fjernes fra valgstedet, heller ikke selvom de ikke er benyttede. Personalet her skal være meget opmærksomme på, at en vælger ikke tager en stemmeseddel med sig. Vælgere, der forsøger at tage en stemmeseddel med ud af valglokalet, skal med fredelige midler søges standset. Uregelmæssigheder rapporteres straks til valgstyrelsesformanden.

Hvis man anvender stemmeseddelpressere / træpinde til at presse de udfyldte stemmesedler sammen i stemmekasserne, skal man være yderst forsigtig, således at stemmesedlerne ikke ødelægges.

4. Optælling

Valgbehandlingen afsluttes kl. 20.00, når der ikke er flere vælgere, der melder sig for at afgive stemme, uanset at valgstyrrerformanden opfordrer til det.

Valgsekretæren eller valgstyrrerformanden lægger herefter de i betragtning tagne uåbnede brevstemmer (konvolutterne) i de respektive stemmekasser (evt. en bilstemmekasse).

Valgsekretæren orienterer om, hvordan optællingen organiseres.

Organisering af optællingen

For optælling af Europa-Parlamentsvalget gælder, at alle som har deltaget i afviklingen af valget medvirker ved tømning af stemmekasser, folder stemmesedler ud og retvender disse samt foretager en fordeling og optælling på partier, blanke og ugyldige.

Opstillede kandidater og deres pårørende må ikke medvirke ved optælling af eget partis stemmer jævnfør vejledning om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg punkt 9.1.

Stemmeoptællingen:

Optælling på partier

I løbet af dagen sættes skilte med partibogstaver op på optællingsbordene.

Når valget er afsluttet vendes alle stemmesedler fra stemmekasserne ud på optællingsbordene, hvorefter de retvendes og fordeles i bunker på:

- Partierne
- Blanke
- Ugyldige

Undersøg omhyggeligt hver stemmeseddel om den er gyldig. Tvivlsomme stemmesedler lægges til side, hvorefter valgstyrrerformanden sammen med valgsekretæren afgør, hvorvidt stemmesedlen er ugyldig, og i givet fald efter hvilken bestemmelse den er ugyldig, se særskilt vejledning herom.

Stemmesedlerne tælles og bundtes for hver 25 med en **tynd elastik** og en **bred elastik** for hver 100.

Der optælles kun på partier/lister på valgaftenen.

1. Valgsekretæren indfører resultatet af optællingen (stemmesedler og brevstemmer) i regneark. I regnearket indgår en afstemning til antallet af modtagne og udleverede stemmesedler.
2. Valgsekretæren sender resultatet af optælling (stemmesedler og brevstemmer) pr. mail til valgsekretariatet. Resultatet fremsendes når ubalancen i opgørelsen er 5 stemmer eller mindre.

Valgsekretæren ringer til det centrale valgsekretariat og tjekker at mailen er modtaget.

Optælling af brevstemmer

- Brevstemmerne fordeles og tælles efter samme retningslinjer som for stemmesedlerne

-
- De ikke i betragtning tagne brevstemmer kontrolleres og tælles. Der sættes en gul lap (post it) på brevstemmen og ugyldighedsgrund påføres.

Stemmeoptællingen foregår offentligt

Når stemmeoptællingen, der foregår offentligt, er tilendebragt, opgøres resultatet af valget, hvorefter resultaterne indføres i afstemningsbøgerne, der underskrives af samtlige valgstyrelse. Valgstyrerformanden meddeler resultatet til de tilstedeværende.

Afslutning af valget

Valgsekretæren ringer optællingsresultatet til det centrale valgsekretariat.

Efter endt optælling underskriver valgstyrelse afstemningsbogen.

Når optællingsresultatet er godkendt pakkes valgmaterialet efter forskrifterne, og Beredskabet kontaktes for afhentning.

5. Pakning af valgmaterialiet

Valgsekretæren ringer til Beredskabet ved områdeleder Thomas Danholm jf. vejledning for valgsekretær og medhjælper, når pakningen påbegyndes (eller ca. ½ time før Beredskabet skal komme og afhente materialet).

Bilerne er enmandsbetjente så afstemningsstederne skal hjælpe med at få materialet ud i bilerne.

Der pakkes som nedenfor beskrevet:

ALT pakkes i særskilte pakker og mærkes tydeligt med indhold og valgsted:

Folketingsvalget

	Pakker	Sæt ✓
1.	De ikke udleverede stemmesedler	
2.	De ombyttede stemmesedler	
3.	De eventuelt tilbageleverede stemmesedler	
4.	De afgivne gyldige stemmesedler: Der laves én pakke pr. parti , hvis det er muligt. Hvis ikke skal det af pakkerne fremgå hvor mange pakker der er pr. parti (eksempelvis partinavn samt 1/4, 2/4,3/4,4/4 Øverst i den første pakke lægges de gyldige brevstemmer på partiet i et chartek	
5.	De afgivne blanke stemmesedler Øverst lægges de blanke brevstemmer i et chartek	
6.	De afgivne andre ugyldige stemmesedler Øverst lægges de blanke brevstemmer i et chartek	
7.	De i betragtning tagne yderkuverter og følgebrev	
8.	De ikke i betragtning tagne yderkuverter og følgebrev med følgebrev og uåbnede inderkuverter indeholdende brevstemmeseddel	
9.	De efter afstemningens begyndelse fremkomne brevstemmer	
10.	De benyttede valgkort. Valgkortkassen lukkes med tape.	
11.	Afstemningsbogen samt kopi af denne lægges i et chartek øverst i kassen med valgmaterialiet	
12.	USB nøglen lægges i en særskilt kuvert, som lægges øverst i kassen med valgmaterialiet	

- Med fed tusch mærkes alle pakkerne med labels der beskriver indhold, antal pakker (eksempelvis 1/4, 2/4 osv.) og valgsted.
- Pakkerne med al valgmaterialiet lægges i flyttekasser som lukkes med tape og mærkes med valgsted, inden det afleveres til Beredskabet som kører det hele til Frederikssundhallen. Her skal også mærkes op hvor mange flyttekasser der er pr. valgsted.... (1/4, 2/4 osv.).

Vejledning for valgstyrelser og tilforordnede vælgere

Folketingsvalget 5. juni 2019

Indholdsfortegnelse

Valgstyrerformanden og øvrige valgstyres opgaver på valgdagen.....	3
De tilforordnedes opgaver på valgdagen.....	3
Inden valghandlingen	3
Åbning af valghandlingen	3
Valgagitation.....	3
Stemmeafgivning.....	4
Ombytning af stemmeseddel.....	4
Hjælp til afgivning af stemme	4
De tilforordnede ved stemmeurnerne	5
Vognstemmer	5
Afslutning af valghandlingen.....	6
Optælling på afstemningsstedet	6
Indtelefonering af resultatet	6
Underskrivning af afstemningsbog	6
Stemmematerialet og afstemningsbogen pakkes ned og afleveres på Rådhuset.	6

Valgstyrerformanden og øvrige valgstyres opgaver på valgdagen

- Formanden for valgstyrene tildeler opgaverne til valgstyrene og de tilforordnede, som de skal løse i løbet af valgdagen og valgaftenen.
- Formanden har overordnet ansvar for valgaftningen sammen med valgstyrene.
- Valgstyrene har det overordnede ansvar ved valgbordene med modtagelse af valgkort og udlevering af stemmesedler.
- Sørger for ro og orden i afstemningslokalet.
- Holder øje med, at der ikke foregår valgagitation (ingen valgpropaganda) i afstemningslokalet eller i tilknytning hertil.
- Afgør om og på hvilken måde, Pressen, TV-hold, skoleklasser o.lign. skal have adgang til stemmelokalet.
- Valgstyrene bedømmer de tvivlsomme stemmesedler.
- Er ansvarlig for sortering og optælling af stemmesedler.
- Alle valgstyrene underskriver afstemningsbogen efter udfyldelse når valget er optalt.

De tilforordnedes opgaver på valgdagen

- Hjælper valgstyrene med afvikling af valget på valgdagen.
- Hjælper vælgerne til rette ved afstemningen.
- Ser efter, at vælgeren lægger den sammenfoldede stemmeseddel i stemmekassen.
- Hjælper ved sortering af stemmesedler m.m. ved optælling af valget.

Inden valghandlingen

Valgstyrene og tilforordnede møder på afstemningsstedet kl. 7.15.

Ingen må forlade afstemningsstedet i løbet af valgdagen uden at have aftalt det med formanden.

Åbning af valghandlingen

Formanden for valgstyrene åbner valghandlingen kl. 8.00.

En tilforordnet vælger åbner stemmeurnerne og viser de fremmødte vælgere, at de er tomme. Stemmeurnerne bliver låst og nøglerne gives til valgstyrerformanden. Herefter kan afstemningen begynde.

Valgagitation

Valgstyrene og tilforordnede vælgere må ikke bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver tilknytning til et bestemt parti, en bestemt kandidat eller giver udtryk for stillingtagen til politiske spørgsmål.

Der må ikke ophænges valgplakater, uddeles propagandamateriale eller på anden måde udøves valgagitation i stemmelokalerne eller de umiddelbare adgangsveje til stemmelokalet.

Valgstyrene og tilforordnede vælgere må ikke give en vælger råd eller opfordring med hensyn til, hvilken kandidatliste eller hvilken kandidat vælgeren skal stemme på. De må ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har været til stede for at afgive stemme, eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Stemmeafgivning

Når vælgeren kommer ind i valglokalet, henvender vedkommende sig til et af valgbordene (frit valgbord).

Ved valgbordet foretages følgende (det normale forløb):

1. Modtag valgkort.
2. Indlæs valgkortets stregkode.
3. Vælgeren skal oplyse sin fødselsdato – ikke cpr.nr. (lovbestemt) - hvis vælgeren ikke vil oplyse det mundtligt kan vælgeren evt. skrive det på et papir f.eks. sit valgkort
4. Kontroller vælgeroplysninger – og se om der står "Stemmeseddel må udleveres"
5. Tryk på knappen OK
6. Udlever stemmesedlen til vælgeren. Stemmesedlen må ikke være foldet sammen, når den udleveres.
7. Vælgeren vises til et stemmerum, hvor kun vælgeren må være til stede. Gardinet trækkes for.
8. Ved valgbordet lægges valgkortene i bundter á 25 styk og afstemmes løbende med antal stemmesedler.

Hvis vælgeren har glemt sit valgkort, hvis stregkoden ikke kan læses, hvis vælgeren ikke må afgive sin stemme m.m., bedes vælgeren gå til Valgsekretariatet.

Vælgere, der har brevstemt, har **ikke** ret til at stemme igen på valgdagen.

Der er chokolade til de vælgere som har fødselsdag på valgdagen, samt til førstegangsvælgere. Man er førstegangsvælger hvis man er født mellem den 27. maj 2001 og 5. juni 2001.

Hvis I er i tvivl om noget, så spørg den administrativt ansvarlige på valgstedet.

Ombytning af stemmeseddel

En stemmeseddel kan ombyttes, hvis stemmesedlen er fejlagtigt afkrydset eller uagtsomt er blevet gjort ubrugelig.

Vælgeren henvises til Valgsekretariatet som ombytter stemmesedlen. Valgsekretariatet påtegner den ombyttede stemmeseddel "Ombyttet" og lægger den i en særskilt bunke/kuvert.

Hjælp til afgivning af stemme

Skal vælgeren have hjælp til at afgive stemme, skal to valgstyrere/tilforordnede give vælgeren den fornødne hjælp.

Vælgeren har ret til at forlange, at hjælpen i stedet for den ene af de to udpegede valgstyrere/tilforordnede ydes af en person, som vælgeren selv har udpeget.

Jfr. ændret lovgivning kan vælgeren i visse tilfælde forlange, at personlig bistand ydes alene af én person, som vælgeren selv har udpeget, dvs. uden at der tillige skal medvirke en valgstyrelse/tilforordnet.

To betingelser skal være opfyldt, for at den personlige bistand alene kan ydes af én person.

Vælgeren skal selv:

- Udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegive et ønske herom, og det må ikke kunne misforstås
- Ønsket skal være begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse (f.eks. i form af brækkede lemmer, brug af kørestol, krykkestokke, førerhund, lægeerklæring, handicapparkeringskort o.lign.)

Det er valgstyrelse/tilforordnet, som vurderer om betingelsen er opfyldt og dermed, om bistand kan ydes alene af en personligt udpeget hjælper.

En kandidat der er opstillet til valget (eller kandidatens ægtefælle, samlever eller anden nærtstående), må ikke yde hjælp til stemmeafgivningen som myndighedsperson (valgstyrelse eller tilforordnet). Der er derimod ikke noget i vejen for at en kandidat (eller dennes ægtefælle/samlever/nærtstående) yder hjælp til stemmeafgivningen, hvis vælgeren selv udpeger kandidaten (eller ægtefællen/samleveren/nærtstående) som personlig hjælper, jfr. de ovennævnte særlige betingelser.

De tilforordnede ved stemmeurnerne

Det er vigtigt, at de tilforordnede sikrer, at vælgeren lægger den udleverede stemmeseddel i stemmeurnen. Vælgeren må ikke forlade lokalet uden at stemmesedlen er afleveret.

Vognstemmer

Vælgere, der på grund af manglende førerlicens, svagelighed eller lignende ikke kan foretage stemmeafgivning på den foreskrevne måde, kan få den fornødne hjælp til stemmeafgivningen.

Betjening af vælgere, der ikke kan komme ind i afstemningslokalet, men opholder sig i bil udenfor, sker på følgende måde:

- 2 valgstyrelse/tilforordnede vælgere går ud og modtager valgkort og får oplyst fødselsdato
- Valgkortet indlæses, jfr. det normale forløb
- 2 valgstyrelse/tilforordnede vælgere bringer stemmesedlen ud til vælgeren, som foretager afkrydsning
- Stemmesedlen nedlægges i sammenfoldet stand i den transportable stemmeurne
- 2 valgstyrelse/tilforordnede bringer den transportable stemmeurne tilbage i valglokalet
- Den transportable stemmeurne tømmes samtidig med de store stemmeurner ved stemmeoptællingen efter kl. 20.

Der gælder i øvrigt samme bestemmelser som anført i afsnittet "Hjælp til afgivning af stemme".

Afslutning af valghandlingen

Kl. 20.00 erklærer formanden for valgstyrene, at afstemningen vil blive afsluttet, når der ikke er flere tilstedeværende vælgere, som melder sig for at afgive sin stemme.

Optælling på afstemningsstedet

Når stemmeafgivningen er afsluttet, noteres antallet af valgkort og restbeholdningen af stemmesedler på hvert valgbord.

Ombyttede og tilbageleverede stemmesedler opgøres hos Valgsekretariatet.

PC'erne må **ikke** slukkes !

Formanden for valgstyrene leder optællingen.

Stemmesedlerne udtages af stemmekasserne og lægges til sortering.

Da alle har stor interesse i at få resultatet hurtigst muligt, bedes alle deltage i arbejdet med sortering af stemmesedler m.m.

En kandidat, der er opstillet for et parti, (eller kandidatens ægtefælle/samlever/nærtstående) må **ikke** deltage i optællingen af, hvor mange stemmer der er afgivet til dette parti. Selve sorteringen af stemmesedlerne i bunker, der senere skal optælles, er ikke omfattet af forbuddet.

Der optælles i totalsummer for hvert enkelt parti (bundter af 25 stk.)

Tvivlsomme stemmesedler forelægges formanden/valgstyrene, der afgør om stemmesedlen skal anses for ugyldig eller ej.

Ugyldighedsgrunde:

- Stemmesedlen er blank
- Stemmesedlen giver anledning til tvivl om vælgerens stemmeafgivning
- Stemmesedlen har særpræg

Resultatet afstemmes med afstemningsbogen.

Indtelefonering af resultatet

Indtelefonering af resultatet skal ske hurtigst muligt til telefon 72565242 / 72565420 / 60874447 og 72565162

Underskrivning af afstemningsbog

Afstemningsbogen udfyldes og underskrives derefter af valgstyrene.

Stemmematerialet og afstemningsbogen pakkes ned og afleveres på Rådhuset.

Til: Christine Boeskov (cjb@oim.dk)
Cc: Mie Gudmundsson (migu@fredensborg.dk), Birgit Lyskov (bly@fredensborg.dk)
Fra: Karen Svane (KSV@fredensborg.dk)
Titel: Klage over valgstyrrerformand Ergin Özer
Sendt: 03-06-2019 09:10
Bilag: Billede af stemmeafgivning iført blå jakke 26.05.2019.jpg; Klage Ergin Özer 27.05.2019.pdf; Vejledning for valgstyrrere, tilforordnede og administrative medarbejdere m.v. Frederikssund Kommune.pdf; Vejledning til valgstyrrere og tilforordnede - Fredensborg Kommune.doc;

Til Økonomi- og Indenrigsministeriet v/ Christine Boeskov

I fortsættelse af videresendelsen af folketingskandidat Thomas Baks klage lørdag den 1. juni 2019 følger hermed Fredensborg Kommunes redegørelse i sagen:

Fredensborg Byråd modtog den 27. maj 2019 en klage fra folketingskandidat Thomas Bak, der klager over, at han i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 på valgstedet Kokkedal, Egedalshallen, af valgstyrrerformanden Ergin Özer blev bedt om enten at tage sin jakke af eller forlade valgstedet. Thomas Bak beder Byrådet bekræfte, at det var ubeføjet, at en valgstyrrerformand forlanger, at en vælger skal afklæde sig en beklædningsgenstand, endsiqe bede vedkommende forlade et valgsted, begrundet i den pågældende vælgers beklædningsgenstande ikke behager valgstyrrerformanden.

Byrådet blev den 31. maj 2019 orienteret om klagen og oplyst om, at sagen vil blive forelagt for Byrådet på mødet den 2. september 2019.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har efterfølgende den 1. juni 2019 telefonisk anmodet Fredensborg Kommune om at fremsende klagen fra Thomas Bak, samt en redegørelse.

En kopi af klagen med bilag er vedhæftet.

Der er i den forbindelse også indhentet en udtalelse fra valgstyrrerformand Ergin Özer, som oplyser følgende:

"Søndag den 26. maj 2019 var jeg på valgstedet i Kokkedal som valgstyrrerformand. Et ærefuldt hverv jeg endnu en gang udfyldte.

Fredensborg byråd har blandt andet pålagt mig som 'Valgstyrrerformand':

- Formanden har overordnet ansvar for valgafviklingen sammen med valgstyrrerne.
- Holde øje med, at der ikke foregår valgagitation (ingen valgpropaganda) i afstemningslokalet eller i tilknytning hertil.

Indtil dette valg har der ikke været nogen former for påtegninger eller klager over min udfyldelse af hvervet, så det er første gang det sker. Jeg havde ikke forventet, at vælgeren, Thomas Bak, der også er folketingskandidat, har fået fordrejet sagen i sin klage, og får det til at lyde som om han er blevet dårligt behandlet, og ikke fået lov til at afgive sin stemme. Han afgav sin stemme længe før jeg havde en samtale med ham.

Sagsforløbet: Da Thomas Bak ankommer til valgstedet, hilser jeg på ham med det samme (vi er tidligere byrådskollegaer). Jeg byder ham velkommen, som jeg plejer at gøre for alle vælgere. Jeg bemærker hans jakke, der har et iøjnefaldende Venstre logo og Thomas Bak påført med synlige bogstaver. Jeg vælger trods det synlige logo, at lade Thomas Bak stemme.

Jeg antog, at Thomas Bak ville gå ind i stemmeboksen og stemme, herefter aflevere sin stemmeseddel og så hurtigt forlade valgstedet, som alle andre vælgere gør. Thomas Bak bliver dog i valglokalet, så alle kan se ham. Efter cirka 10 minutter kontakter nogle af valgstyrrerne og de valgtilforordnede mig og spørger til, om det ikke var et problem, når Thomas Bak stod og talte med folk i valglokalet, når han havde parti logoer på beklædningen.

Jeg konstaterede, at han var blevet stående tæt på stemmeboksene, hvor han snakkede med nogle. Han stod altså tæt på valg handlingen og stemmeboksene, og reglerne er, at der ikke må være agitation

i valglokalet. Derfor tog jeg en beslutning og kontaktede ham direkte og sagde, at han gerne måtte blive stående, men så skulle han lige tage sin jakke af.

Thomas Baks første reaktion var, at han ikke mente, jeg kunne bede ham om det. Da reglerne sagde, at det kun var valgstyrere og tilforordnede der ikke måtte bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver tilknytning til et bestemt parti. Jeg gav ham ret i det, men tilføjede at reglerne også siger yderligere at:

- Der må ikke ophænges valgplakater, uddeles propagandamateriale eller på anden måde udøves valgagitation i stemmelokalerne eller de umiddelbare adgangsveje til stemmelokalet.

Min vurdering var helt klart, at han faldt ind under reglen om valgagitation i lokalet. Herefter bad jeg ham endnu en gang om at tage jakken af, hvis han ville blive på stedet og tale med folk. Herefter gik han, og jeg fortsatte min opgave, som "Valgstyrerformand".

Min egen mening er, at jeg har passet det hverv, som jeg var pålagt af Fredensborg Byråd, men at der må ligge andre årsager til grundlag for Thomas Baks ageren, og klage af dagen op til et Folketingsvalg, som finder sted inden for kort tid."

Supplerende kan det oplyses, at der ud over de to mindre logoer, som kan ses på folketingskandidat Thomas Baks jakke på det vedhæftede billede, var der på ryggen af jakken et stort logo med "Venstre" med tydelige, store, orange bogstaver på blå baggrund. Logoet fylder det meste af den øverste del af jakken - 12-15 cm højt.

Som det fremgår af valgstyrerformand Ergin Özers redegørelse, fik Thomas Bak mulighed for uforstyrret at afgive sin stemme til valget. Efterfølgende blev han imidlertid i valglokalet i ca. 10 min., hvor han blev stående tæt på stemmeboksene med sin jakke på.

Som det fremgår af Vejledning nr. 9341 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019, pkt. 7.5, er alle former for valgagitation i valglokalet forbudt. Der står herom bl.a.: "Også holdningsmæssig påvirkning fra andre vælgere er omfattet af forbuddet. Det er dog forudsat i loven, at valgstyrerne alene skal skride ind, når manifestationerne er af en vis påtrængende karakter. At vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme på et bestemt parti eller en bestemt kandidat eller har deres mobiltelefoner, smartphones, tablets m.v. tændte, er normalt ikke i sig selv nok til, at valgstyrerne skal skride ind."

Det var således op til valgstyrerne i Egedalshallen at skønne, om Thomas Bak ved at placere sig 5-10 min. tæt på stemmeboksene iført sin jakke med et stort "Venstre"-logo på ryggen udøvede valgagitation.

Det var valgstyrerformand Ergin Özers vurdering, at der med det store tydelige "Venstre"-logo på jakken var tale om valgagitation, og han var derfor forpligtet til at bringe dette til ophør, hvilket han også gjorde.

Fredensborg Kommune finder det vigtigt at understrege, at nærværende episode på ingen måde har haft indvirkning på Thomas Baks stemmeafgivning, men først fandt sted efter at valghandlingen var afsluttet.

Det kan oplyses, at episoden ikke er omtalt i afstemningsbogen.

Der vedhæftes til orientering kommunens "Vejledning til valgstyrere og tilforordnede".

Henvendelse i sagen kan ske til centerchef Mie Gudmundsson, migu@fredensborg.dk, mobil 91325814.

Venlige hilsner
Karen Svane
Juridisk konsulent

Center for Politik og Organisation

KSV@fredensborg.dk | Direkte: +4572565159

EAN:5798008359019 | Mobil: +4541906496

Fredensborg Kommune
Egevangen 3 B | 2980 Kokkedal
www.fredensborg.dk

[Læs her hvordan vi beskytter dine personoplysninger](#)

Start på videresendt besked:

Fra: Thomas Bak <

Dato: 27. maj 2019 kl. 18.45.19 CEST

Til: Thomas Lykke Pedersen <TLPE@fredensborg.dk>, khj@fredensborg.dk

Emne: Klage over valgstyrrerformand Ergin Øzer

Til borgmester og kommunaldirektør

Kære Thomas og Kim

Vedlagt klage stilet til byrådet.

Mvh.

Thomas Bak Nielsen
Blåbærhaven 18, [3.th \[3.th\]](#),
2980 Kokkedal

Til

Maj Skytte Petersen
Specialkonsulent
Kommunaljura og Valg, Departementet
Økonomi- og indenrigsministeriet

Kokkedal, 11. juni 2019

Du har i e-mail af 5. juni fremsendt kopi af den redegørelse Fredensborg Kommunen har tilsendt ministeriet.

Du beder om at jeg senest den 11. juni fremsender mine bemærkninger.

Jeg har alene bemærkninger til Ergin Øzer udtalelse, som fremgår som en del af Fredensborg Kommunens redegørelse.

Ergin Øzer har oplyst at han allerede ved min ankomst til valgstedet hilste på mig. Dette er ikke korrekt.

Ergin Øzer skriver endvidere at:

Thomas Baks jakke på det vedhæftede billede, var der på ryggen af jakken et stort logo med "Venstre" med tydelige, store, orange bogstaver på blå baggrund. Logoet fylder det meste af den øverste del af jakken - 12-15 cm højt.

Dette er heller ikke korrekt. På jakkens bagside er der skrevet med HVIDE bogstaver, som er lige under 4 cm høje. Vedlagt billeder af jakkens bagside, så ministeriet selv kan vurdere bogstavernes farve og deres størrelse, samt om "logoet" på jakkens bagside fylder det meste af jakken.

Det virker ganske enkelt ikke til at Ergin Øzer overhovedet har set den omtalte jakke andet end på det fremsendte billede, der var vedlagt klagen.

Desuden kan jeg oplyse at kun talte med personer som alle medvirker ved valgets afvikling og som alle henvendte sig til mig. Jeg var samlet set på valgstedet mellem 5 og 10 minutter (inkl. aflevering af valgkort, udlevering af stemmeseddel, ophold i stemmeboks, aflevering af stemmeseddel). Jeg opholdt mig ikke på valgstedet længere end absolut nødvendigt, udover høfligt og ganske kortvarigt at tale med de personer der uopfordret henvendte sig til mig.

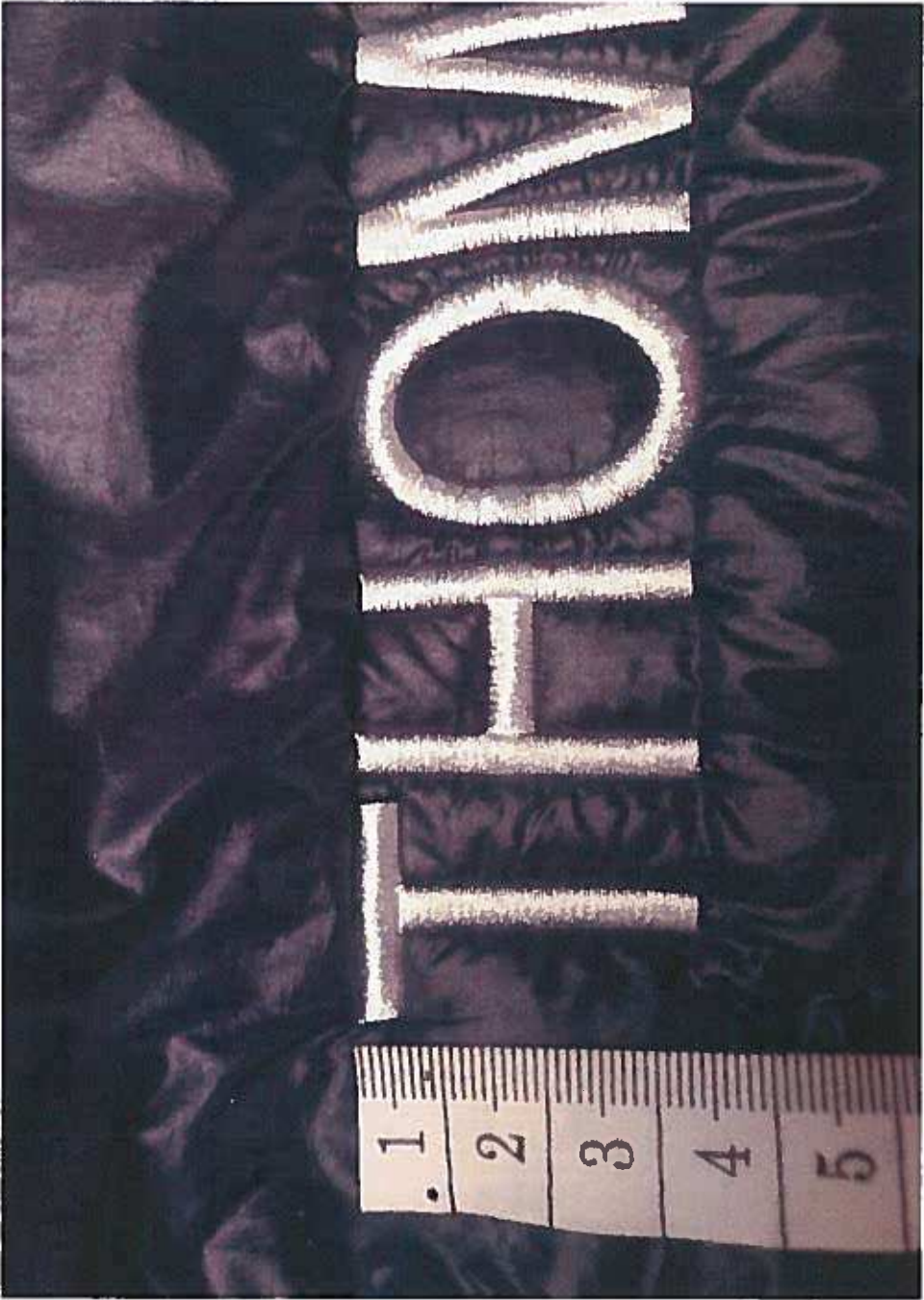
Sammenfattende er det min opfattelse at Ergin Øzers bemærkninger ikke er retvisende og troværdige, men "tilpasset" således at hans ageren forsøges fremstillet i et gunstigere lys.

Jeg er fortsat af den opfattelse at hvordan en vælger går klædt er en valgstyrrerformand uvedkommende, i modsætning til personer som medvirker til valgets afvikling, disse skal i sagens natur være helt neutrale i deres udtryk.

Mvh.

Thomas Bak Nielsen
Blåbærhaven 18, 3. th.
2980 Kokkedal

Folketinget
lov@ft.dk

Sagsnr.
2019 - 3247

Doknr.
108597

Dato
17-06-2019

Valgklage fra Thomas Bak Nielsen i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019

Fra Thomas Bak Nielsen, Kokkedal, har Økonomi- og Indenrigsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 27. maj 2019, hvori Thomas Bak Nielsen har klaget over Fredensborg Kommune i forbindelse med afholdelse af Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019, idet han har oplyst, at han, mens han befandt sig på sit afstemningssted, af valgstyrrerformanden blev bedt om enten at tage sin jakke af eller at forlade afstemningsstedet. Baggrunden herfor var, at der på Thomas Bak Niensens jakke flere steder stod både hans navn og hans partitilhørsforhold, hvilket ifølge valgstyrrerformanden ikke var tilladt, idet det var valgagitation.

Fredensborg Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 3. juni 2019 bl.a. anført følgende:

"Fredensborg Byråd modtog den 27. maj 2019 en klage fra folketingskandidat Thomas Bak, der klager over, at han i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 på valgstedet Kokkedal, Egedalshallen, af valgstyrrerformanden Ergin Øzer blev bedt om enten at tage sin jakke af eller forlade valgstedet. [...]

[...]

Der er i den forbindelse også indhentet en udtalelse fra valgstyrrerformand Ergin Øzer, som oplyser følgende:

"[...]

Sagsforløbet: Da Thomas Bak ankommer til valgstedet, hilser jeg på ham med det samme (vi er tidligere byrådskollegaer). Jeg byder ham velkommen, som jeg plejer at gøre for alle vælgere. Jeg bemærker hans jakke, der har et iøjnefaldende Venstre logo og Thomas Bak påført med synlige bogstaver. Jeg vælger trods det synlige logo, at lade Thomas Bak stemme.

Jeg antog, at Thomas Bak ville gå ind i stemmeboksen og stemme, herefter aflevere sin stemmeseddel og så hurtigt forlade valgstedet, som alle andre vælgere gør. Thomas Bak bliver dog i valglokalet, så alle kan se ham. Efter cirka 10 minutter kontakter nogle af valgstyrrerne og de valgtillforordnede mig og spørger til, om det ikke var et problem, når Thomas Bak stod og talte med folk i valglokalet, når han havde parti logoer på beklædningen.

Jeg konstaterede, at han var blevet stående tæt på stemmeboksene, hvor han snakkede med nogle. Han stod altså tæt på valgbehandlingen og stemmeboksene, og reglerne er, at der ikke må være agitation i valglokalet. Derfor tog jeg en beslutning og kontaktede ham direkte og sagde, at han gerne måtte blive stående, men så skulle han lige tage sin jakke af.

Thomas Baks første reaktion var, at han ikke mente, jeg kunne bede ham om det. Da reglerne sagde, at det kun var valgstyrere og tilforordnede der ikke måtte bære emblemer, mærkater eller lignende, der angiver tilknytning til et bestemt parti. Jeg gav ham ret i det, men tilføjede at reglerne også siger yderligere at:

· Der må ikke ophænges valgplakater, uddeles propagandamateriale eller på anden måde udøves valgagitation i stemmelokalerne eller de umiddelbare adgangsveje til stemmelokalet.

Min vurdering var helt klart, at han faldt ind under reglen om valgagitation i lokalet. Herefter bad jeg ham endnu en gang om at tage jakken af, hvis han ville blive på stedet og tale med folk. Herefter gik han, og jeg fortsatte min opgave, som "Valgstyrrerformand".

[...]"

Supplerende kan det oplyses, at der ud over de to mindre logoer, som kan ses på folketingskandidat Thomas Baks jakke på det vedhæftede billede, var der på ryggen af jakken et stort logo med "Venstre" med tydelige, store, orange bogstaver på blå baggrund. Logoet fylder det meste af den øverste del af jakken – 12-15 cm højt.

Som det fremgår af valgstyrrerformand Ergin Özers redegørelse, fik Thomas Bak mulighed for uforstyrret at afgive sin stemme til valget. Efterfølgende blev han imidlertid i valglokalet i ca. 10 min., hvor han blev stående tæt på stemmeboksene med sin jakke på.

Som det fremgår af Vejledning nr. 9341 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019, pkt. 7.5, er alle former for valgagitation i valglokalet forbudt. Der står herom bl.a.: "Også holdningsmæssig påvirkning fra andre vælgere er omfattet af forbuddet. Det er dog forudsat i loven, at valgstyrerne alene skal skride ind, når manifestationerne er af en vis påtrængende karakter. At vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme på et bestemt parti eller en bestemt kandidat eller har deres mobiltelefoner, smartphones, tablets m.v. tændte, er normalt ikke i sig selv nok til, at valgstyrerne skal skride ind."

Det var således op til valgstyrerne i Egedalshallen at skønne, om Thomas Bak ved at placere sig 5-10 min. tæt på stemmeboksene iført sin jakke med et stort "Venstre"-logo på ryggen udøvede valgagitation.

Det var valgstyrrerformand Ergin Özers vurdering, at der med det store tydelige "Venstre"-logo på jakken var tale om valgagitation, og han var derfor forpligtet til at bringe dette til ophør, hvilket han også gjorde.

Fredensborg Kommune finder det vigtigt at understrege, at nærværende episode på ingen måde har haft indvirkning på Thomas Baks stemmeafgivning, men først fandt sted efter at valgbehandlingen var afsluttet."

Thomas Bak Nielsen har ved e-mail af 12. juni 2019 supplerende anført følgende:

"Jeg har alene bemærkninger til Ergin Øzer udtalelse, som fremgår som en del af Fredensborg Kommunens redegørelse.

Ergin Øzer har oplyst at han allerede ved min ankomst til valgstedet hilste på mig. Dette er ikke korrekt.

Ergin Øzer skriver endvidere at:

Thomas Baks jakke på det vedhæftede billede, var der på ryggen af jakken et stort logo med "Venstre" med tydelige, store, orange bogstaver på blå baggrund. Logoet fylder det meste af den øverste del af jakken – 12-15 cm. højt.

Dette er heller ikke korrekt. På jakkens bagside er der skrevet med **HVIDE bogstaver, som er lige under 4 cm høje**. Vedlagt billeder af jakkens bagside, så ministeriet selv kan vurdere bogstavernes farve og deres størrelse, samt om "logoet" på jakkens bagside fylder det meste af jakken.

Det virker ganske enkelt ikke til at Ergin Øzer overhovedet har set den omtalte jakke andet end på det fremsendte billede, der var vedlagt klagen.

Desuden kan jeg oplyse at kun talte med personer som alle medvirker ved valgets afvikling og som alle henvendte sig til mig. Jeg var samlet set på valgstedet mellem 5 og 10 minutter (inkl. aflevering af valgkort, udlevering af stemmeseddel, ophold i stemmeboks, aflevering af stemmeseddel). Jeg opholdt mig ikke på valgstedet lænere end absolut nødvendigt, udover høfligt og ganske kortvarigt at tale med de personer der uopfordret henvendte sig til mig.

Sammenfattende er det min opfattelse at Ergin Øzers bemærkninger ikke er retvisende og troværdige, men "tilpasset" således at hans ageren forsøges fremstillet i et gunstigere lys.

Jeg er fortsat af den opfattelse at hvordan en vælger går klædt er en valgstyrrerformand uvedkommende, i modsætning til personer som medvirker til valgets afvikling, disse skal i sagens natur være helt neutrale i deres udtryk."

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at følgende fremgår af § 25, stk. 1, i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019):

"§ 25. Afstemning på valgdagen og forberedelsen hertil finder sted efter reglerne i § 44 og kapitel 7 i lov om valg til Folketinget med de afvigelser, der følger af, at der ikke kan opstilles kandidater uden for partierne, jf. dog stk. 2 og 3."

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 50 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 137 af 7. februar 2019):

"§ 50. Valgstyrerne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrerne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrerne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrernes anvisninger."

Af Økonomi- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 26. maj 2019 fremgår af pkt. 7.5. om valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne m.v. bl.a. følgende:

”Valgstyrelserne skal sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil, se folketingsvalglovens § 50, 3. pkt.

[...]

Forbuddet mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgeren indebærer således, at der ikke må uddeles propagandamateriale eller hænges valgplakater op eller på anden måde udøves egentlig valgagitation i de nævnte lokaliteter eller de umiddelbare adgangsveje hertil, f.eks. gange, trapper samt efter omstændighederne skolegårde o.lign. Se nedenfor.

[...]

Forbuddet gælder enhver form for holdningsmæssig påvirkning af vælgeren, uanset mediet hvorved eller måden hvorpå eller personen hvorfra den holdningsmæssige påvirkning finder sted. [...]

[...]

Også holdningsmæssig påvirkning fra andre vælgere er omfattet af forbuddet. Det er dog forudsat i loven, at valgstyrelserne alene skal skride ind, når manifestationerne er af en vis påtrængende karakter. At vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme på et bestemt parti eller en bestemt kandidat eller har deres mobiltelefoner, smartphones, tablets m.v. tændte, er normalt ikke i sig selv nok til, at valgstyrelserne skal skride ind.”

Det fremgår heraf bl.a., at det normalt ikke i sig selv er nok til, at valgstyrelserne skal skride ind, at vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme på et bestemt parti eller en bestemt kandidat.

Efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse er det normalt heller ikke i sig selv nok til, at valgstyrelserne skal skride ind, at vælgere, der møder op for at stemme, bærer en jakke påført et partilogo.

Det fremgår imidlertid af Fredensborg Kommunes udtalelse af 3. juni 2019, der bl.a. indeholder en gengivelse af valgstyrelserformandens oplysninger, at Thomas Bak Nielsen, efter at han havde afgivet sin stemme til valget, blev i valglokalet i ca. 10 minutter, hvor han blev stående tæt på stemmeboksene iført sin jakke med et stort og tydeligt ”Venstre”-logo på ryggen, og at det derfor var valgstyrelserformandens vurdering, at der under disse omstændigheder var tale om valgagitation, som han var forpligtet til at bringe til ophør.

Af Thomas Bak Nielsens supplerende bemærkninger fremgår derimod, at han kun talte med personer, der alle medvirkede ved valgets afvikling, og som alle henvendte sig til ham, og at han samlet set var på valgstedet mellem 5 og 10 minutter (inkl. aflevering af valgkort, udlevering af stemmeseddel, ophold i stemmeboks og aflevering af stemmeseddel), og at han således ikke opholdt sig på valgstedet længere end absolut nødvendigt, udover høfligt og ganske kortvarigt at tale med de personer, der uopfordret henvendte sig til ham.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har, som sagen foreligger oplyst, ikke grundlag for at tilsidesætte valgstyreformandens vurdering, hvorefter klagerens adfærd i det konkrete tilfælde havde karakter af valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning, der var omfattet af forbuddet mod valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i folketingsvalglovens § 50, 3. pkt.

Fredensborg Kommunes udtalelse giver herefter ikke Økonomi- og Indenrigsministeriet anledning til bemærkninger.

Klageren vil herfra blive underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov